

Kedves Papp Éva Úrhölgy, Kedves Széchenyi Kör tagok, Kedves Vendégek!

30 évvel ezelőtt végződött Magyarország történelmének egyik legsötétebb fejezete. Ugyanebben az évben alakult meg a szegedi Széchenyi kör, amelynek 30. születésnapjához szívből gratulálok.

A világháborút követő esztendőök a Széchenyieket is kegyetlenül sújtották.

A Széchenyi nemzetség kevés kivétellel hontalanná vált. Szétszóródott a világ minden tájára. Dél-, Közép- és Észak-Amerikában, Afrikában, Ausztráliában és Európa csaknem minden országában kerestek és találtak menedéket. A menekülő generációnak nagyon nehéz volt új egzisztenciát teremteni. De állták a sarat. Ugyan senki nem gazdagodott meg, de senki sem süllyedt le.

Műveltségükkel, értelmükkel és kitartásukkal színvonalas életet harcoltak ki gyermekeik számára. Ma már a harmadik generáció nő fel az új hazákban, de a régit még nem felejtették el. A négy évvel ezelőtti családi találkozón rendeztünk egy kis hangversenyt, amelynek egyik műsorszáma Liszt Ferenc „Szózat és Magyar Himnusz” című zongoradarabja volt. Megható pillanat volt, amikor a Szózat variációi után felcsendült a himnusz témája. A százötven családtag egy emberként állt föl, és így hallgatta végig a művet.

Kevesen maradtak itthon. Az ő sorsuk még nehezebb volt, mit a külföldre szakadtaké. El kellett viselniük, hogy mindenüket elveszítsék, hogy ki legyenek telepítve, hogy félholtra legyenek verve, hogy elveszítsék munkahelyüket és minden jövedelem nélkül fázzanak és éhezzenek. A gyermekeket sem kímélték. Engem például be akartak lökni egy pöcegödörbe, a tanító bácsi az utolsó pillanatban mentett meg. Így megöregedhettem. Mint nyugdíjas a Széchenyiek történetét tanulmányozva bukkantam rá arra, hogy a család 11 tagja komponált, 7 családtagtól kottákat is találtam. A feltárt zenét még zenetudósaink sem ismerték. Az anyag egy részét már felvettük CD-re, a Széchenyi-család muzikusairól könyvet írtunk, ami Németországban nagy feltűnést keltett.

A fordulat után újra lehet régi példaképeinket tisztelni. A sötét 34 évet követően megalakult Szegeden is a Széchenyi Kör, amely Széchenyi István eszmeiségének őrzését és terjesztését tekinti céljának. Jóllehet a *Hitel* csaknem 200 évvel ezelőtt íródott, és az ezt követő könyvek sem sokkal fiatalabbak, Széchenyi István nagyon sok gondolata a mai napig nem veszítette el aktualitását. Engedjék meg, hogy három gondolatot kiragadjak.

-A **művelődés** már 200 évvel ezelőtt is nagyon fontos volt. Ezt felismerve alapította Széchenyi István a Tudományos Akadémiát és a *Hitelben* nem győzte hangsúlyozni a „**kiművelt emberfők**” szerepét. Ma a műveltség és tudomány még fontosabb: ez egzisztenciánk kulcsa.

-Az **értelem** szerepéről a *Kelet népében* írt mondatát különösen szeretem:

„...az emberiség’ bármi kis népe is erős, nagy és halhatatlan, ha az értelem’ szózatját követi: mint viszont a’ szám szerint legnagyobb nép is idő előtt semmisül meg, vagy örökleg szolganépként pang, ha országos dolgok körül érzelmi ’s képzeleti mámorinak enged, és ezek után indul.”

Ezt a gondolatot ma sok politikusnak tudnám ajánlani, hogy gondolkozzon rajta, mielőtt cselekszik. Ma az értelemnek nemcsak a nemzetek fennmaradását kell biztosítani, hanem az élet fennmaradását ezen Földön. Minden érzelmet, érdeket ennek a célnak kell alárendelni, mert mindannyiunk legfőbb érdeke az élet megőrzése. Ezt csak az értelem, a belátás, és a tudomány eredményezheti.

-**Nemzeti kincseink megbecsülése, ismertté tétele** is témája a *Hitelnek* (új kiadás 220 oldal)

Zrínyit elfelejtették a magyarok, mindaddig, amíg 1812-ben a 21 éves német költő Theodor Körner egy drámát írt Zrínyiről, amelyet Bécs színpadán nagy sikerrel játszottak. Így került a darab 1821- ben Kolozsvárra, majd Kölcsey írt róla egy tanulmányt.

Széchenyi fájdalommal jegyzi meg: **“Zrínyi fényes végét ki tudja, ki ismeri külföldön... S az a kevés, ami Zrínyiről más hazákba(n) átsugárzott, nem inkább Körnernek tette-e, mint magunké?”**

Manapság ugyanez játszódik le a Széchenyi-család komponáló tagjaival. Teljesen ismeretlenek. Németországból jönnek vissza. Ezért örülök annak, hogy Papp Éva gondoskodott arról, hogy a mai ünnepségen Széchenyi Imre zenéje megszólalhasson. Kevesen tudják, hogy Imre sokat tett a szegedi árvízkárosultakért mint a Segélyegyesület tiszteletbeli elnöke. Köszönöm a Széchenyi Körnek, hogy ezzel a szellemi örökségég őrzése és terjesztése nemcsak Széchenyi Istvánra, hanem a Széchenyi-család számos más jeles tagjára is kiterjed.

Köszönöm szíves figyelmüket.